

Zákon
o pomoci a umístění duševně nemocných osob
(zákon o duševně nemocných - PsychKG)
Ze dne 14. ledna 2000
Č. Gl.: 2126-10

Zdroj: Sbírka zákonných nařízení Schleswig-Holstein 2000 str. 106, ber. str. 206

Údaje o změnách:

1. § 11 změněn (čl. 8 zák. ze dne 3.1.2005, Sbírka zákonných nařízení str. 21)

Obsah

První část

Obecné

§ 1 Oblast použití; zásady pro zacházení s duševně nemocnými osobami

§ 2 Subjekty

Druhá část

Pomoci

§ 3 Pojem a účel pomoci

§ 4 Poskytování pomoci

§ 5 Pracovní skupiny pro obecní psychiatrii

§ 6 Předvolání, vyšetření

Třetí část

Umístění v nemocnici

Oddíl 1

Soudní řízení

§ 7 Předpoklady pro umístění

§ 8 Návrh o umístění

§ 9 Příslušnost okresního soudu

§ 10 Platnost předpisů o nesporném soudnictví

§ 11 Předběžné umístění

Oddíl 2

Právní postavení během umístění a léčby

§ 12 Právní postavení umístěných osob

§ 13 Výkon umístění

§ 14 Léčba

§ 15 Nemocniční řád

§ 16 Užití zvláštních bezpečnostních opatření

§ 17 Přímé donucení

§ 18 Zásahy do listovního, poštovního a telefonního tajemství a práva na návštěvy

§ 19 Korespondence

§ 20 Balíky

§ 21 Telefonické hovory

§ 22 Návštěvy

§ 23 Dokumentace zásahů

§ 24 Uvolnění

§ 25 Propuštění

§ 26 Zastoupení zájmů

Čtvrtá část

Ochrana dat

§ 27 Zpracování dat

§ 28 Zvláště chráněná data

§ 29 Oznamování ve zvláštních případech

§ 30 Ukládání dat

§ 31 Informace, nahlížení do spisů

Pátá část

Náklady
§ 32 Princip
§ 33 Náklady na umístění
§ 34 Potřebnost duševně nemocných osob
Šestá část
Přechodná a závěrečná ustanovení
§ 35 Omezení základních práv
§ 36 Zmocnění nařízením
§ 37 Výkonné návštěvní komise
§ 38 Vstoupení v platnost; ukončení platnosti

První část
Obecné
§ 1

Oblast použití; Zásady pro zacházení s duševně nemocnými osobami

- (1) Tento zákon upravuje pomoci pro duševně nemocné osoby a jejich umístění v nemocnici.
- (2) Duševně nemocnými osobami ve smyslu tohoto zákona jsou osoby, u kterých je rozpoznatelná duševní
1. nemoc,
2. postižení nebo
3. porucha podstatného rozsahu

včetně závislosti na omamných látkách nebo lécích.

- (3) Při zacházení s duševně nemocnými osobami je nutné brát zvláštní ohled na jejich práva, jejich důstojnost a na jejich zdravotní stav. Jejich přáním o pomoc by mělo být vyhověno a měla by být před zahájením ošetřování dle možnosti uvedena v pokynech pacienta. Je třeba vhodným způsobem zapojit osoby jim důvěrné. Přednost mají ambulantní formy pomoci.

§ 2
Subjekty

Subjekty úkolů dle tohoto zákona jsou kraje a města nezačleněná v krajích, která plní úkoly dle pokynů.

Druhá část
Pomoci
§ 3

Pojem a účel pomoci

- (1) Pomoci dle tohoto zákona jsou výkony, které činí duševně nemocné osoby způsobilými k tomu, aby mohly důstojně žít a odpovídat samy za sebe. Mají především ušetřit nebo zkrátit opatření dle § 6 nebo umístění a podpořit léčbu. Mají přispět k tomu, aby byly duševní nemoci nebo poruchy podstatného rozsahu jakož i závislosti na omamných látkách a lécích včas rozpoznány a léčeny, a učinit duševně nemocné osoby způsobilými k využití služeb vhodných zařízení současně s léčbou. Pomoci dle tohoto zákona jsou poskytovány ve smyslu subsidiarity a priority volné sociální péče dle Zákoníku o sociálním zabezpečení I § 17.
- (2) Pomoci by měly dále u osob, které mají vztah k duševně nemocným osobám, vzbudit pochopení pro zvláštní situaci duševně nemocných osob a především udržovat a podporovat ochotu ke spoluúčasti na odstraňování potíží duševně nemocných osob.
- (3) V návaznosti na nemocniční ošetření by měly pomoci usnadnit duševně nemocným osobám zejména přechod k samostatnému životu a ulehčit život mimo nemocnici.

§ 4
Poskytování pomoci

- (1) Pomoci jsou poskytovány ve formě poradenství a péče; za tímto účelem by měly být nabízeny také návštěvy doma. Další nároky, především na léčbu, péči, peněžní nebo věcná plnění dle tohoto zákona neexistují.
- (2) Pomoci jsou poskytovány, pokud jsou pro to dány předpoklady a pokud plnění této úlohy není povinností jiných míst nebo ji tato místa neplní.
- (3) Kraje a města nezačleněná v krajích zřídí za účelem poskytování pomoci sociálně-psychiatrickou službu.

Pracovní skupiny pro obecní psychiatrii

Kraje a města nezačleněná v krajích koordinují nabídky pomoci pro duševně nemocné osoby a zřizují za tímto účelem pracovní skupiny pro obecní psychiatrii. Nejvyšší zemský úřad pro zdraví vydává doporučení ke složení pracovních skupin.

§ 6

Předvolání, vyšetření

(1) Pokud duševně nemocné osoby nevyužívají pomoci dle § 4 odst. 1 a pokud jsou dány známky pro to, že v důsledku jejich nemoci značně ohrožují svůj život, své zdraví nebo právní zájmy jiných osob, může je kraj nebo město nezačleněné v kraji předvolat, aby jim znovu nabídl pomoci a aby provedl lékařské vyšetření. V předvolání je nutné dát duševně nemocné osobě na výběr, aby místo toho, že uposlechne předvolání, se svěřila do ošetřování lékařky nebo lékaře. Duševně nemocné osoby jsou povinny kraji nebo městu nezačleněnému v kraji sdělit jméno a adresu této lékařky nebo tohoto lékaře a lékařku nebo lékaře zmocnit k informování kraje nebo města nezačleněného v kraji o převzetí léčby.

(2) Pokud duševně nemocná osoba předvolání neuposlechne a nesvěří se do lékařského ošetřování dle odstavce 1 věty 2 a 3, bude provedena návštěva doma. Pokud je návštěva doma neproveditelná nebo nemožná nebo nemůže být během návštěvy doma provedeno potřebné vyšetření, je nutné postiženého předvolat znovu. Je povinen tohoto předvolání uposlechnout a lékařské vyšetření strpět; v předvolání je nutné na toto upozornit. Pro lékařské vyšetření platí adekvátně § 14 odst. 3. Povinnosti dle věty 3 mohou být prosazeny cestou přímého donucení; adekvátně platí § 17 odst. 1.

(3) Výsledek vyšetření dle odstavce 2 je sdělen duševně nemocné osobě. Sdělení nemusí být provedeno, pokud lze očekávat negativní dopady na její zdravotní stav. Pokud se duševně nemocná osoba svěří po vyšetření do lékařské, psychologicky-psychoterapeutické léčby nebo psychoterapeutické léčby pro děti a mládež, sdělí kraj nebo město nezačleněné v kraji náález vyšetření ošetřujícím osobám.

Třetí část

Umístění v nemocnici

Oddíl 1

Soudní řízení

§ 7

Předpoklady umístění

(1) Duševně nemocné osoby mohou být ve vhodné nemocnici umístěny proti nebo bez jejich vůle, pokud a dokud v důsledku své nemoci významně ohrožují svůj život, své zdraví nebo právní zájmy jiných osob, a nebezpečí nelze odvrátit jinak.

(2) Nebezpečí ve smyslu odstavce 1 je dáno především tehdy, pokud nemoc působí tak, že lze bezprostředně očekávat událost, která způsobí škodu, nebo je taková událost nepředvídatelná, avšak na základě zvláštních okolností je nutné s ní kdykoliv počítat.

(3) Odstavec 1 lze užít i tehdy, pokud umístění duševně nemocných osob dle §§ 1631 b, 1705, 1800, 1906, 1915 obč. zák. zanedbají jejich zákonně zástupkyně nebo zástupci, jimž přísluší právo na určení pobytu, nebo pokud zákonná zástupkyně nebo zákonný zástupce, kterým přísluší právo na určení pobytu, s umístěním nesouhlasí.

§ 8

Návrh na umístění

Umístění (§ 70 odst. 1 č. 3 zákona o záležitostech nesporného soudnictví) může být nařízeno pouze na základě písemného návrhu kraje nebo města nezačleněného v kraji. K návrhu je nutné připojit posudek, ve kterém bude osvědčeno splnění předpokladů pro umístění odpovídajícími skutkovými zjištěními jakož i posouzením lékařky nebo lékaře ze zkušenostmi v oboru psychiatrie.

§ 9

Příslušnost okresního soudu

Rozhodnutí o umístění činí okresní soud.

§ 10

Platnost předpisů o nesporném soudnictví

Pro soudní řízení platí předpisy zákona o záležitostech nesporného soudnictví.

§ 11

Předběžné umístění

(1) Pokud nemůže být soudní rozhodnutí učiněno včas, může kraj nebo město nezačleněné v kraji předběžně provést umístění v rámci článku 104 odst. 2 Ústavy, nejdéle však do uplynutí dne následujícího po umístění; adekvátně platí § 8 věta 2. V tomto případě je nutné neprodleně podat u soudu návrh na umístění.

(2) Kraj nebo město nezačleněné v kraji musí o umístění neprodleně informovat jednu z níže uvedených osob:

1. manželku nebo manžela, registrovanou životní partnerku nebo registrovaného životního partnera, pokud nežijí trvale odděleně,
1. rodiče nebo dítě, u kterého umístěná osoba žije nebo v okamžiku zahájení řízení žila,
2. u nezletilých dětí jednoho z rodičů,
3. zákonnou zástupkyni nebo zákonného zástupce v osobních záležitostech,
4. opatrovnici nebo opatrovníka jakož i pečovatelku nebo pečovatele, pokud může pobyt umístěné osoby určovat opatrovnická nebo pečovatelská osoba,
5. zletilou osobu, se kterou umístěná osoba sdílí společnou domácnost,
6. vedoucí nebo vedoucího zařízení, ve kterém umístěná osoba žije nebo
7. osobu důvěrnou umístěné osobě, na kterou musí být umístěný člověk dotázán, pokud tato již není známa.

Umístěná zletilá osoba má právo informování osob uvedených v bodech 1, 2, 6, 7 nebo 8 zakázat.

Oddíl 2

Právní postavení během umístění a léčby

§ 12

Právní postavení umístěných osob

(1) Umístěné osoby musí být neprodleně po přijetí poučeny o svých právech a povinnostech během umístění. Informace musí být umístěné osobě vydána písemnou formou. To se týká obzvláště také práva na stížnosti.

(2) Umístěné osoby podléhají během umístění pouze omezením jejich svobody, která jsou předpokládána v tomto zákoně. Tato musejí být s ohledem na účel umístění nebo za účelem zajištění bezpečnosti nebo za účelem odvrácení závažného narušení nemocničního řádu nezbytná.

(3) Děti a mladiství by měly být dle charakteru a závažnosti jejich nemoci a dle stupně jejího vývoje dle možnosti umístěny a léčeny v zařízeních dětské psychiatrie a psychiatrie pro mladistvé.

§ 13

Výkon umístění

(1) Rozhodnutí, kterým bylo umístění nařízeno, vykonává kraj nebo město nezačleněné v kraji.

(2) Kraj nebo město nezačleněné v kraji určí, ve které nemocnici vhodné pro léčbu onemocnění k umístění dojde. Při určování nemocnice je nutné respektovat plán umístování zveřejňovaný Nejvyšším zemským úřadem pro zdraví, ve kterém jsou stanoveny spádové oblasti. Dle možnosti má být zohledněno přání postižené osoby.

(3) Kraje a města nezačleněná v krajích mohou formami jednání veřejného práva převést na fyzické a právnické osoby soukromého práva, které zajišťují transport nemocných, a na subjekty soukromých nebo obecně prospěšných nemocnic úkoly veřejné správy při výkonu nařízení umístění a umístění. Zemský rada nebo starostka nebo starosta města nezačleněného v kraji je dozorčím orgánem. Pro rozsah a prostředky dohledu platí adekvátně § 15 odst. 2, § 16 odst. 1, 3 a 4 a § 18 odst. 3 zákona o zemské správě.

(4) Při transportu do nemocnice určené v odstavci 2 mohou výkonné síly dle § 252 zákona o zemské správě použít přímé donucení i mimo okres příslušného kraje nebo příslušného města nezačleněného v kraji. Adekvátně platí § 16 odst. 1, 2 č. 1, odst. 3 a 5 jakož i § 17 odst. 1.

§ 14

Léčba

- (1) Umístěná osoba má nárok na nutnou léčbu, která zahrnuje potřebná vyšetření jakož i lékařská, sociálně-terapeutická, psychoterapeutická, pečovatelská, léčebně-pedagogická a ergoterapeutická opatření. Léčba probíhá dle léčebného plánu. Zahrnuje také opatření, která jsou potřebná k tomu, aby byl umístěné osobě po propuštění umožněn samostatný život ve společenství.
- (2) Léčebný plán je nutné objasnit a dle možnosti odsouhlasit s umístěnou osobou. Je nutné ji obsáhle poučit o potřebném diagnostickém postupu a léčbě jakož i s tím spojených rizicích. Za účelem dosažení sledovaného léčebného cíle by mělo být umístění dle možnosti provedeno veřejnou a volnou formou, pokud to připouští účel umístění.
- (3) Lékařské zákroky, které jsou spojené s nebezpečím života nebo značným nebezpečím pro život umístěné osoby, smí být provedeny pouze s jejím svolením. U zletilých osob, které nemohou posoudit význam a důsledky léčby a svolení, a u nezletilých osob je pro souhlas rozhodná vůle zákonné zástupkyně nebo zákonného zástupce. To se týká i testování léků a lékařských postupů jakož i účasti na vědeckých studiích.
- (4) Lékařské zákroky jsou bez svolení přípustné pouze tehdy, pokud jsou potřebné k tomu, aby mohlo být od umístěné osoby odvráceno jinak neodvratitelné nebezpečí významného poškození jejího zdraví nebo nebezpečí pro její život.
- (5) Při příjmu je nutné umístěnou osobu neprodleně lékařsky vyšetřit. Pokud s vyšetření vyplyne; že předpoklady pro umístění nejsou dány nebo již nejsou dány, platí adekvátně § 24 odst. 2.
- (6) Umístěná osoba může vyjádřit přání být při vyšetření jakož i v rámci další léčby a při lékařských zákrocích vyšetřena buď lékařkou nebo lékařem. Přání by mělo být uvedeno v pokynech pacienta. Přání duševně nemocné osoby je nutné dle možnosti vyhovět.

§ 15

Nemocniční řád

Nutná ustanovení o nemocničním řádu vydávají nehledě na §§ 16 až 24 subjekty veřejných nemocnic a subjekty soukromých nebo obecně prospěšných nemocnic, které jsou pověřeny dle § 12 odst. 3 věta 1, stanovami, obzvláště o

1. vnášení a úschově peněz, cenností a jiných předmětů,
2. zařízení pokojů,
3. možnostech nákupu,
4. zákazu kouření,
5. zákazu požívání alkoholu,
6. zákazu požívání přinesených nebo obstaraných léků,
7. návštěvních hodinách,
8. využití volného času a
9. pobytu venku.

§ 16

Užití zvláštních bezpečnostních opatření

(1) Umístěná osoba smí být opatřením dle odstavce 2 dočasně omezena ve své tělesné svobodě pohybu, pokud a dokud trvá nebezpečí, že

1. bude násilnická proti jiným osobám nebo
2. se sama zabije nebo významně poraní.

K opatření se nepřistoupí, pokud může být nebezpečí odvráceno jinak nebo pokud je škoda, kterou lze v důsledku opatření očekávat, ve zřejmém nepoměru k zamýšlenému výsledku. O osobu dotčenou opatřením je nutné neustále vhodným způsobem pečovat.

(2) Zvláštní bezpečnostní opatření slouží k omezení tělesné svobody pohybu mechanickými zařízeními nebo jiným způsobem, především

1. připoutáním nebo
2. uklidněním pomocí léků.

(3) O opatření dle odstavce 2 je nutné před jeho použitím informovat. Oznámení nemusí být provedeno pouze tehdy, pokud to nedovolují okolnosti.

(4) Opatření dle odstavce 2 smí být nařízeno pouze lékařkou nebo lékařem na základě vlastního vyšetření, a to dočasně. Při nebezpečí z prodlení smí připoutání nařídit i terapeutka nebo terapeut; rozhodnutí lékařky nebo lékaře je nutné neprodleně provést. Pokud by připoutání trvalo více než dvanáct hodin nebo by bylo opětovně nařízeno po méně než dvanácti hodinách, je kromě toho nutný souhlas lékařského vedení nemocničního oddělení.

(5) Při opatřeních dle odstavce 2 je nutné minimálně zaznamenat:

1. oznámení nebo jeho neprovedení
2. důvody nařízení
3. způsob a začátek,
4. způsob péče jakož i
5. prodloužení a konec.

Záznam provádí lékařka nebo lékař, a to do spisu pacienta.

§ 17

Přímé donucení

(1) Nařízení dle tohoto zákona je možné prosadit pomocí výkonných sil dle § 252 zákona o zemské správě cestou přímého donucení dle § 251 odst. 1 č. 1 a 2 zákona o zemské správě vůči umístěným osobám. Na použití přímého donucení je nutné ústně upozornit.

(2) Právo na použití přímého donucení na základě jiných předpisů zůstává nedotčeno.

§ 18

Zásahy do listovního, poštovního a telefonního tajemství a práva na návštěvy

(1) Lékařka odpovědná za léčbu nebo lékař odpovědný za léčbu smí v jednotlivém případě nařídit sledování, omezení nebo zákaz korespondence, u balíků, telefonických rozhovorů a návštěv (§§ 19 až 22) pouze v případě, že fakta mluví pro to, že je při volné korespondenci, příjmu balíků, telefonických rozhovorech a návštěvách možné z důvodu nemoci očekávat významné negativní dopady na zdravotní stav duševně nemocných osob nebo by toto mohlo ohrozit účel umístění.

(2) Podrobnosti upravují §§ 19 až 22.

§ 19

Korespondence

(1) Umístěné osoby jsou oprávněny vést korespondenci.

(2) Nesleduje se korespondence umístěné osoby s

1. jejím právním a zákonným zástupcem a její opatrovník nebo jejím opatrovníkem,
2. úřady, soudy, duchovními jakož i členy zastoupení zájmů,
3. zastupitelskými sbory spolku a zemí jakož i jejich členy,
4. zastupitelstvími obcí a obecních spolků jakož i jejich členy,
5. Evropskou komisí pro lidská práva a
6. u zahraničních státních občanek a státních občanů i s konzulárním nebo diplomatickým zastoupením domovské země.

(3) Pokud ze sledování vyplyne, že je dán jeden z předpokladů dle § 18, může být zásilka zadržena, což je nutné umístěné osobě sdělit; zásilku je nutné vrátit odesílatelce nebo odesílateli.

§ 20

Balíky

(1) Umístěné osoby jsou oprávněny odesílat a přijímat balíky.

(2) Obsah balíků může být zkontrolován v přítomnosti umístěné osoby, zda v nich nejsou obsaženy

1. dopisy nebo jiné zprávy nebo
2. předměty, jejichž vlastnictví by ohrozilo účel umístění nebo bezpečnost nebo řádné soužití v nemocnici.

(3) Na dopisy nebo jiné zprávy, které jsou obsaženy v balících, se použije § 19. Pokud balík obsahuje předměty takového charakteru, který je uveden v odstavci 2 č. 2, budou tyto předměty vráceny odesílatelce

nebo odesílateli nebo vlastníci nebo vlastníkov. Pokud to není možné nebo ze zvláštních důvodů účelné, mají být tyto uschovány nebo zaslány osobě uvedené umístěnou osobou nebo její zákonnou zástupkyní nebo jejím zákonným zástupcem, pokud je to dle charakteru a rozsahu možné.

(4) Opatření dle odstavce 3 je nutné odesílatelce nebo odesílateli oznámit a odůvodnit.

§ 21

Telefonické hovory

(1) Umístěné osoby jsou oprávněny vést telefonické hovory. § 18 odst. 1 se neužije na telefonické hovory s místy uvedenými v § 19 odst. 2.

(2) Telefonické hovory se smějí sledovat jenom tak, že pracovnice nebo pracovník nemocnice sleduje v přítomnosti umístěné osoby průběh hovoru a hovor poslouchá. Pokud je telefonický hovor sledován, je o tom nutné druhou účastnici hovoru nebo druhého účastníka hovoru na začátku hovoru informovat. Pokračování hovoru může být zakázáno pouze za předpokladů § 18 odst. 1.

§ 22

Návštěvy

(1) Umístěné osoby jsou oprávněny dle návštěvních ustanovení přijímat nebo odmítat návštěvy. Pokud je sledována návštěva na základě nařízení dle § 18 odst. 1, je nutné o tom umístěnou osobu a návštěvnici nebo návštěvníka na začátku návštěvy informovat.

(2) Návštěvy zákonných zástupkyň nebo zákonných zástupců umístěné osoby, opatrovnice nebo opatrovníka, advokátek, advokátů, notářek nebo notářů v právní věci týkající se umístěné osoby, a duchovních, nesmějí být co do počtu omezovány. U těchto návštěv smějí být předávány písemnosti, které souvisejí s důvodem návštěvy.

(3) Jiné předměty než písemnosti smějí být při návštěvách předávány pouze se svolením. Z důvodů bezpečnosti, u závislých umístěných osob i k zajištění účelu umístění, mohou být návštěvy závislé na tom, že se návštěvnice nebo návštěvník nechá prohledat; to neplatí pro advokátky, advokáty, notářky nebo notáře.

§ 23

Dokumentace zásahů

Pokud nejsou v §§ 19 až 22 obsažena podrobnější ustanovení, je nutné zapsat nařízení sledování, omezení a zákazu ohledně

1. korespondence,
2. balíků,
3. telefonických hovorů a
4. návštěv,

jeho důvodu a provedení; záznam bude stejně jako stanovisko umístěné osoby založeno do spisů pacienta. Umístěná osoba a popřípadě její zákonná zástupkyně nebo její zákonný zástupce obdrží na požádání informaci nebo mu bude umožněno nahlédnutí do záznamů dle § 31.

§ 24

Uvolnění

(1) Nemocnice smí umístěnou osobu uvolnit až na dva dny, a to po předchozím sdělení kraji nebo městu nezačleněnému v kraji a osobě uvedené v § 11 odst. 2.

(2) Pokud z lékařského vyšetření vyplyne, že skutečnosti a lékařská posouzení, která jsou podkladem pro umístění, nejsou nebo již nejsou dána, musí nemocnice uvolnit umístěnou osobu ihned a informovat o tom neprodleně

1. kraj nebo město nezačleněné v kraji,
2. osoby dle § 6 odst. 3, které umístěnou osobu ošetřovaly,
3. okresní soud a
4. jednu z osob uvedených v § 11 odst. 2.

§ 25

Propuštění

(1) Umístěná osoba musí být propuštěna, pokud

1. uplynula lhůta pro umístění a soud předtím nenařídil další trvání umístění,
2. soud zrušil nařízení umístění nebo
3. soud v případě předběžného umístění nejpozději do uplynutí dne následujícího po začátku předběžného umístění nenařídil umístění a okamžitou platnost jeho rozhodnutí.

(2) V případech odstavce 1 č. 1 a 3 informuje nemocnice o propuštění okresní soud, opatrovníci v řízení nebo opatrovníka v řízení ustanovené dle § 70 b zákona o záležitostech nesporného soudnictví, kraj nebo město nezačleněné v kraji a osoby uvedené v § 11 odst. 2.

§ 26

Zastoupení zájmů

(1) Za účelem zastoupení zájmů a požadavků umístěných osob ustanoví kraj nebo město nezačleněné v kraji pro nemocnice, ve kterých se v jeho okrese provádí umístění, návštěvní komisi nebo mluvčí pacientů a jejího zástupce nebo mluvčího pacientů a jeho zástupkyni (zastoupení zájmů). Mohou být zřízeny i obě instituce. Sociálně-psychiatrická služba podporuje zastoupení zájmů a vede jeho úkony.

(2) Zastoupení zájmů má navštěvovat nemocnice minimálně dvakrát ročně. Mezi dvěma návštěvami nesmí být více než šest měsíců. Je nutné zajistit, aby bylo zastoupení zájmů dostupné pro požadavky a stížnosti i mezi návštěvami. Zastoupení zájmů má kontrolovat, zda jsou chráněna práva umístěných osob a je plněn účel umístění. Spolupůsobí radou při koncepci umístění. Úkolem zastoupení zájmů je přijímat podněty a stížnosti umístěných osob a tyto přezkoumávat. Členové zastoupení zájmů nesmějí plnit úkoly zastoupení zájmů v nemocnicích, ve kterých jsou zaměstnáni. Zastoupení zájmů může přibrat k návštěvě další vhodné osoby, které nejsou zaměstnány v navštěvované nemocnici. Zastoupení zájmů je oprávněno navštěvovat nemocnice bez ohlášení.

(3) Návštěvní komisi tvoří minimálně čtyři osoby; vždy by měly být zohledněny z poloviny ženy a z poloviny muži. Členy jsou

1. lékařka nebo lékař kraje nebo města nezačleněného v kraji,
2. osoba se zkušenostmi v záležitostech umístění s oprávněním k soudcovské funkci,
3. člen na základě návrhu spolků osob se zkušenostmi v oboru psychiatrie a
4. člen na základě návrhu spolků rodinných příslušníků a přátel duševně nemocných osob.

Členové volí předsedkyni nebo předsedu a zástupkyni nebo zástupce; opětovné zvolení je přípustné. Při odchodu člena je nutné na zbylou dobu funkčního období návštěvní komise jmenovat náhradního člena.

(4) V nemocnicích je nutné formou vývěsky na vhodném místě se současným sdělením jména a adresy předsedkyně nebo předsedy návštěvní komise nebo mluvčí pacientů a jejího zástupce nebo mluvčího pacientů a jeho zástupkyně odkázat na zastoupení zájmů a jeho úkoly.

(5) Zastoupení zájmů má právo na nerušený přístup do nemocnic; budou mu sděleny potřebné informace. Osobní informace smějí být sdělovány pouze se souhlasem dotčené umístěné osoby. Při návštěvách musí být umístěným osobám dána i možnost přednést přání a stížnosti bez přítomnosti pracovníků nebo pracovníků nemocnice. Nemocnice je povinna podporovat zastoupení zájmů při jeho činnosti.

(6) Zastoupení zájmů informuje o své činnosti kraj nebo město nezačleněné v kraji (odstavec 1), a to jednou ročně.

(7) Pro činnost v zastoupení zájmů a pro osoby přibrané dle odstavce 2 platí předpisy pro čestné funkce. Pro činnost v zastoupení zájmů bude stanoveno funkční období minimálně čtyř a maximálně šesti let; opětovné jmenování je přípustné. Zastoupení zájmů zůstává po uplynutí jeho funkčního období ve funkci až do nástupu nového zastoupení zájmů do funkce.

Čtvrtá část

Ochrana dat

§ 27

Zpracování dat

(1) Na zpracování osobních dat veřejnými místy dle tohoto zákona se užije Zemský zákon na ochranu dat, pokud nejsou v odstavci 2 a v §§ 28 až 31 obsažena odlišná ustanovení.

(2) Osobní data pak smějí být zpracovávána pouze ke splnění dozorčích a kontrolních kompetencí jakož i ke kontrole účetnictví, pokud je to potřebné, protože úkol nemůže být splněn jinak, obzvláště s anonymizovanými daty, nebo může být splněn pouze s nepoměrnými náklady.

§ 28

Zvláště chráněná data

(1) Osobní data, které podléhají profesnímu nebo zvláštnímu úřednímu tajemství, smí kraje nebo města nezačleněná v krajích nebo místa podílející se na procesu umístění zpracovávat pro jiné účely než pro ty, pro které byla data zjištěna a uložena dle předpisů Zemského zákona na ochranu dat, jen tehdy, pokud

1. s tím dotčená osoba souhlasila,
2. to dovoluje právní předpis nebo
3. nelze jinak odvrátit nebezpečí života nebo nebezpečí tělesné nedotknutelnosti.

Předání opatrovnickému soudu, opatrovnickému orgánu nebo opatrovnici nebo opatrovníkovi, kteří jsou jmenováni dle předpisů Občanského zákoníku, je navíc přípustné, pokud je to potřebné pro umístění nebo předběžné umístění dle tohoto zákona nebo pro opatrovnictví.

(2) Pokud jsou v případech odstavce 1 věta 1 předávána data, musí příjemkyně nebo příjemce tato data zajistit proti neoprávněnému přístupu; na to je nutné jej upozornit.

§ 29

Informování ve zvláštních případech

Pokud lze na základě charakteru a závažnosti jejího onemocnění předpokládat, že duševně nemocná osoba by mohla sebe nebo jiné ohrozit řízením vozidla nebo manipulací se zbraněmi, může vedení sociálně-psychiatrické služby nebo lékařské vedení nemocnice, ve které je osoba umístěna, informovat příslušné veřejné místo o učiněných zjištěních. Duševně nemocné osobě je nutné dát předtím příležitost se k informaci vyjádřit; vyjádření se připojí k informaci.

§ 30

Ukládání dat

(1) Zvláště chráněná data (§ 28 odst. 1 věta 1) smějí být ukládána pouze v případě, že je to potřebné pro plnění úkolů předpokládaných v tomto zákoně nebo pro dokumentaci diagnostických nebo terapeutických opatření. Je nutné je uvést ve spisech. Uložení na jiné datové nosiče je přípustné pouze tehdy, pokud

1. jsou data ukládána pouze přechodně, za účelem zpracování postupu, nebo
2. ke splnění úkolů nedostačuje zachycení ve spisech.

(2) Výsledky vyšetření nebo léčby je nutné uchovávat zvlášť.

§ 31

Informace, nahlížení do spisů

Duševně nemocná osoba má nárok na informace o údajích uložených dle tohoto zákona dle předpisů Zemského zákona na ochranu dat. Informace může být poskytnuta ústně lékařkou nebo lékařem. Na přání je nutné duševně nemocné osobě umožnit nahlédnutí do spisů. Informace nebo nahlédnutí může být odepřeno, pokud by to podstatně ohrozilo vyšetření dle § 6; umístění dle § 7 nebo předběžné umístění dle § 11 nebo podstatně ztížilo pomoci.

Pátá část

Náklady

§ 32

Základní sazba

Za provádění tohoto zákona nevybírají kraje a města nezačleněná v krajích žádné náklady.

§ 33

Náklady na umístění

(1) Náklady na umístění dle Třetí části nese umístěná osoba. Ohledně nemocničních nákladů stanovených dle práva o sazbách za ošetřování je nemocnice věřitelem vůči této osobě. Povinnosti třetích osob zakládající se na zákoně nebo smlouvě, obzvláště osob majících vyživovací povinnost nebo subjektů sociálního pojištění, k úhradě nákladů zůstávají nedotčeny.

(2) Pokud kraj nebo město nezačleněné v kraji provedlo umístění předběžně, nese náklady na umístění, pokud nenařídí umístění soud, protože k okamžiku nařízení nebylo potřebné.

§ 34

Potřeba duševně nemocných osob

Pokud by měla duševně nemocná osoba při dobrovolném pobytu v nemocnici nárok na sociální pomoc, musí v případech umístění dle Třetí části subjekt sociální pomoci poskytnout dávky za adekvátního užití Spolkového zákona o sociální pomoci a zákona o provádění Spolkového zákona o sociální pomoci.

Šestá část

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 35

Omezení základních práv

Tímto zákonem jsou v rámci článku 19 odst. 2 Ústavy omezena práva na tělesnou nedotknutelnost a na osobní svobodu (článek 2 odst. 2 Ústavy), na neporušitelnost listovního, poštovního a telekomunikačního tajemství (článek 10 Ústavy) a obydlí (článek 13 Ústavy).

§ 36

Zmocnění nařízením

Nejvyšší zemský úřad pro zdraví se zmocňuje, aby nařízením

1. stanovil požadavky na kvalifikaci vedení sociálně-psychiatrické služby a

2. určil

- a. jaké další požadavky musí splňovat posudek dle § 8,
- b. jakou kvalifikaci musí mít znalkyně nebo znalec pro vystavení tohoto posudku a
- c. aby místní subjekty sociální pomoci prováděly úkoly meziměstského subjektu dle § 34.

§ 37

Výkonné návštěvní komise

Návštěvní komise existující při vstoupení tohoto zákona v platnost v krajích a městech nezačleněných v krajích budou nadále provádět úkony až do vytvoření zastoupení zájmů dle § 26, nejdéle po dobu jednoho roku po vstoupení tohoto zákona v platnost (výkonné návštěvní komise). Úlohy a kompetence výkonných návštěvních komisí se řídí dle § 26 odst. 2 a odst. 5 až 7, právní postavení jejich členů dle dosavadních ustanovení.

§ 38

Vstoupení v platnost; ukončení platnosti

(1) Tento zákon vstupuje v platnost s výjimkou § 36, který vstupuje v platnost v den po vyhlášení, dne 1. dubna 2000.

(2) Současně končí platnost zákona pro duševně nemocné (PsychKG) ze dne 26. března 1979 (Sbírka zákonných nařízení Schleswig-Holstein str. 251), naposledy změněného zákonem ze dne 17. prosince 1991 (Sbírka zákonných nařízení Schleswig-Holstein str. 693), kompetence a označení resortů nahrazeny vyhláškou ze dne 24. října 1996 (Sbírka zákonných nařízení Schleswig-Holstein str. 652).